

Katona Kálmán emlékére (1948-2017)

Vannak emberek, akikre figyelni kell. Akik, ha megjelennek társaságban, ülésen, vagy baráti körben, vonzzák a figyelmet, mert a résztvevők tudják, hogy fontos, amit mondani tud, amit mondani fog. Katona Kálmán ilyen ember volt. Láttam a szabályozó hatóság képviselőjében, kormánytagként, üzletemberként, civil szervezet vezetőjeként.

Emlékszem, hogy amikor megérkezett, azt gondoltam, gondoltuk, hogy most már elkezdhetjük, ha ő itt van, érdemes az eszmecserebe belevágni. Nagyon jó volt vele beszélgetni: szakmáról, társadalomról, családról. Kellemes volt és tanulságos. Volt mondanivalója, és ezt hallatlan higgadsággal és ugyanakkor humorral tudta közvetíteni.

Szerencsére sokan élvezhettük társaságát. Igazi közéleti ember volt. Pályája sokféle ágazott, számos kanyar volt benne – és mégis mintha egyenes vonalban haladt volna, az egyénisége által meghatározott autonóm pályán. Ezt a pályát olyan elvekkel határozta meg, mint a hazaszeretet, a lelkiismeretesség, a tisztesség, a szakértelem. Ezek az elvek megjelentek sokoldalú politikai és szakmai tevékenységében egyaránt. Én ilyennek szerettem volna látni a rendszerváltást és az Európai Unióhoz való csatlakozást irányító értelmiségi réteget, s ezzel nem voltam egyedül. Bárcsak többen lettek volna hasonlóak, s nagyobb hatást tudtak volna gyakorolni!

Kálmán nagyon értette és érezte a rendszerváltás lényegét, s a maga csendes, de határozott módján nagyon sokat is tett nemzetéért, hazájáért, a politikai, gazdasági és szakmai megújulásért. Kulcsterületeken dolgozott, s nagyon konkrét eredményeket mutatott fel. Hiszen mi volt fontosabb a társadalom és a gazdaság modernizálásához a rendszerváltás hajnalán, mint az infrastruktúra, az energetika és a távközlés? Ezekben a területeken Kálmán mind maradandót alkotott – sokkal többet, mint amennyi elismerést kapott érte. Feladatai megoldásában mindig kooperatív volt, élvezet volt vele vitázni is, tudott kompromisszumokat kötni, de úgy, hogy közben mindig megőrizte autonómiáját.

Egyszer talán megírja avatott kéz a történetét. Az ifjúét, aki olyan természetesen dacolt az elnyomó hatalommal, hogy egy szál virág elég volt ahhoz, hogy ezt kifejezze. Aki méltósággal élte túl a méltatlan börtönt, hogy aztán cselekedeteivel bizonyítsa igazságát, soha nem hivatkozva az elszenvetett bántalomra. Aki a legmagasabb társadalmi pozíciókban is mélységesen emberi maradt. Akinek széles gondolkodási és cselekvési horizontján meg tudott jelenni társadalmunk megszámlálhatatlan dimenziója a pártpolitikától a kormányzaton és műszaki tudományokon át a kerékpársportig és az alkotóművészetekig.

Aki gondolkodásába és cselekvéseibe mélyen beágyazva képviselt olyan polgári értékeket, mint a demokrácia, az önkormányzatiság, vagy a fenntarthatóság.

Aki megérteni és integrálni igyekezett a hite szerint együttműködésre hivatott politikai és szakmai felek gondolkodását, cselekedeteit. Aki hitt Európa és a magyarság összetartozásában, aki elkötelezetten képviselte a nemzeti gondolat és a modernizáció ügyének egységbe foglalhatóságát.

Kálmán, ez mind te voltál nekünk. Természetesen tiszteletre és szeretetre méltó családod vesztett a legtöbbit azzal, hogy ily korán el kellett menned. Mi, barátok, munkatársak azzal a reménnyel osztozunk fájdalmukban, hogy példádól erőt és bátorságot merítve képesek leszünk az általad képviselt értékek továbbvitelére, s lesz olyan szerencsés csillagzat, amely alatt ezek jegyében lehet hatást gyakorolni.

Járj békével odaát, tiszteletünk és barátságunk elkísér.

(A temetésen elhangzott búcsúbeszéd szerkesztett változata)

Chikán Attila
közgazdász, egyetemi tanár

Katona Kálmán 1998-tól volt a Közlekedéstudományi Egyesület tagja. Az Egyesület fennállásának 50. évfordulóján megtartott ünnepi ülésen a közlekedés helyzetéről, jövőképeről elmondott beszédében megfogalmazottak értékes gondolatokat közvetítettek a jelenlévőknek és a Szemlében megjelent írás után a szélesebb nyilvánosság számára is.

Emlékét megőrizzük

*a Közlekedéstudományi Egyesület és
a Közlekedéstudományi Szemle Szerkesztősége*